

DÜŠEVNI LIST

Mesečne verske novine.

Vu Iméni prěkmurske evang. šinorije reditel
i vödvávník: FLISAR JÁNOŠ,

Murska Sobota.

Ček računa št. 13,586; imé „Düševni list“ M. Sobota.

Cejna na cejlo leto 20 Din., v zvänsivo 30 din.,
v Ameriko 1 Dol., edne numere 2 din.

Izhoja ednök na mësec.

Nap ejplačilo gorivzeme vsáki ev. dühovnik i vučitel.

Dvöje vrste trplěnie.

V postnom vrěmeni pred nami stojí našega Gospon Jezusa Kristuša krvávi golgothov križ, šteroga kmična sěnca se razprestěra po našega žitka pōti. Zdaj nam na pamet pride Njegovo nezgovorno trplěnie, i na pamet nam pride tūdi naše lastivno trplěnie. Postno vrěmen je rávno záto lěpa prilika za tō, da mi vsi zemelski lūdjě svoje düše očistimo. Občūtimo, da trpeti moremo. Dosta nas tūdi tō občūti, zakaj? Ali tō nas pa žé premalo zná kak trbej trpěti? Nē je vseedno kak trpimo, ár po Pavel apoštoli trplěnja edna vrsta na zveličanje, drūga vrsta pa na smrt pela, liki je tō trplěnie pōleg Bogá, ali pa pōleg etoga světa.

V vsákděněšnjem žitki rěsan tō skūsimo, da trpěti vsáki človek more, i tō trplěnie pa ednomi človeki na hasek, drūgomi pa na kvár slūži. Zakaj? Záto ár eden človek pōleg Bogá trpi, drūgi pa pōleg etoga světa.

Šteri človek trpi pōleg etoga světa? Tisti ki nema vere, ki nema Bogá rávno té, gda bi njemi nájbole potrěben bio, v vrěmeni rázni vdárcov, žalosti i zgūbičkov. Takšega hipa se pokáže nájbole, kakša velka mōč je vera, žitka velka mōč, štera človečo düšo vkūpzvéže z düšov dobrega Bogá, i tak njemi mōč dá na prenášanje vsákoga brěmena i trplěnja. Ali ka se pa zgodi z tistim, ki nema vere, ki nema Bogá? Rávno tisto, ka se zgodi na zbur-

kanom morji z čunom, šteri je brezi gospodára. Vihěra grozna mōč ga na pozderje zdrobi. Tē neveren človek žrtev postáne nébe ráznim kaštigam, žitka groznomi vihéři, ne nájde nikaj zakoj bi se lěko prējao, gdé bi si tūdo, gvūšno lěko postano. Ne vzemimo drūgo, kak žalosten šorš siromákov pijancov. Zakaj postánejo tej nesrečni lūdjě robslugi alkoholne pitvine? Nē samo záto, liki da bi oni tak preveč lūbili v vini i v palinki bodōči alkohol, té počási vmárjajōči čemér, nego za volo nikaj drūgoga. Záto postánejo oni robslugi pitvine, ár so oni prle nikšo težko, boléčo rano dōbili v žitki. Mogōče so se vkanili v svojem tūvářiši, ali v svojoj tūvářišici, v starišaj, v svojem deteti, mogōče so meli velke materijálne zgūbičke, i oni sami pa némajo mōči, némajo vere, da bi pod brěmenom brig i trplěnja mogli trōšt i počínek nájtí. Rěšiti, osloboditi se ščějo mōk, pod šterimi njim düša i srcé tak preveč trpi, štere so močnejše od njih, i rávno záto svojo žalost v pitvino ščějo potopiti. Med tém pa zaprávijo svoje zdrávje, svoje siromaštvo, svoje držine krūh i mér, na nikoj pridejo materijálno, telovno i düševno, i ešče dostakrát sami z svojov lastnov rokōv skončajo svoje nesrečno i žalostno življenje, ali večkrát zmrznejo na žitka velkoj cesti, ostávleni i zapūšćeni od vsákoga. Tej i tákši lūdi trplěnie je pōleg etoga světa. Konec tomi je pa žalostna smrt, i tō skoron v vsákem slučáji. Trplěnie je samo vu sebi čemér. Gvūšen če-

mér, šteri pómali ali gvúšno vmori tēlo i dūšo. Té čemér obime dūšo, kak erja železo, kak črv drēvo. Prōti tomi se li samo na eden način lēko bránimo. Té čemér samo eden prōti čemér má. Tō je vera. Ki má vero na tistoga gledōč je tūdi trplēnje blagoslov. Ki pōleg Bogá trpi, njega tō trplēnje na zveličanje pela.

V vsákdeněšnjem živlěnji tūdi tō vidimo, da je trplēnje dostim lūdēm na hasek. Vsáki človek li samo tak postáne zaistino karakter, značaj, či prehodi trplēnja velko, vzgājajōčo šōlo. Nájveč pošteni, velki, znameniti lūdi mladost i žitek je pun z vdárci, z trplēnjom. Ár trplēnje očisti našo dūšo od gnūsni, hotlivi občūtēnjov, i v nás pa naprejpomore plemenita i lēpa človeča občūtēnja. Bolečine, trplēnja vzgājajo v človečoj dūši svetle iskre. Ali li samo v tistom človeki ki má vero, ki občūti, da je njegovo cēlo živlěhje v rokáj, i v oblásti všemogōčega Gospodnoga Bogá, i da od Njega prihāja vsáki blagoslov i vsáki vdárec.

Tákšega človeka trplēnje poniznoga, krotkoga, dobroga i pobožnoga včini. On se ponizi pred Božov svētov volōv, z radostjov prime tisto očinsko rokō, štera ga kaštiga, bičūje, i z bōgajōčov, vūpajōčov detinskov verov i hváladávanjom kūšuje

tō rokō. Trplēnje nas opomina na našo slabost, na naše grehe, dolipotere našo gizdost i vtiša našo márnost. Takšega hipa zaistino občūtimo, da smo v Boží rokáj. Ki má vero, on tūdi tō občūti, da dober Bōg tistoga kaštiga, koga lūbi, i da nas On ne bije samo, nego tūdi gorizdigne, kak je tō včino z Jóbom. I gda pa na nébi obri nás odide vihéra oblčina, té gda se trplēnje ednōk spuni, mi tūdi tō vadlūjemo: jeste v trplēnji, jeste nikaj sládkoga i da je blájženstvo prōti tomi samo prekléstvo.

V etom postnom vrěmeni na našega žitka pōt se razprestěrajōča črna sēnca, golgothovoga križa duga, kmična sēnca tō potrjuje, da trplēnja, kálvārije pōt pela i vodi v neběsa, i da je Bože králevstvo ti potrplivi. Naj nás vse preobrné i vodi našega žalostnoga časa velko trplēnje k našemi dobromi Bōgi i k Jezuši Kristuši, ki je za nás tak dosta trpo, vzemimo li na svoja plēča svoj križ i nasledūjmo li Kristuša, na vūstaj z Njegovov molitevjav: Oča, či ščěš, naj prěde ete pehár od méne, dōnok nē moja, nego tvoja vola bojdi. H.

„Nájbole bridko je ono trpljenje, štero si je človek sam spravo.“

Sophokles.

Te môder Šalamon.

Hištorično versko čtenjé.

(Na podlagi 1-vi knig králov, pisao Kiss Béla.

Poslov.: Flisár Jánoš vp. učitel.)

III. Šalamon král postáne.

Odstōpo je Dávid z králestiva trōnuša, Želo je viditi na njem Šalamona, V-štiridesét lét vihéri je spoj oslabo, Na počinec si je glavō doli nago.

Slobōd od národa i trōnuša vzeme, Pred siná Šalamona té reči dene: „Národa oča i nōvi král ti budeš, Králevsko pal'co od méne prěk vzemeš, Znōva sem dēte i počinec mír želēm, Bremen králjivanja nositi već nemrem; Krepša plēča so potrebna k-tomi znōva, Sebě prěk dam i zavūpam na Gospodna, Nemrem že voditi, meni trbē voja, Potrěbne mōdrosti pri meni već nega.

Lēta so minōla, že me grob poráva, Gospodna račūdavanje me čáva! Si hťaj tak slēdnjo rěč moj sin, moj pohodnik, Štero ti porádam, bojdi njé naslednik: Drži se Gospodna, njega neodūti, Njegove poti hoditi nezamūdi, Njegvo právdō zdčžati se nespozábti, Ár tak máš ti i narod blájženstvo nádti.

Viš jas sem dosta spěvao od njeg've dike, I dōn'k sem se nē včakao konca mlošče, Rěč mi je hēnjala, mōč mi je zmentala, Obnēmila so vūsla, rěč zaběgnola, Oči so mi slabe, nemočen sem pōstao, Či je bār dūgi čas ober me' pretekao, Od njega sem dōnok premalo spopěvao, Mogōče sem komaj do začětkā prišao, Njegva zmožnost nigdár konca nede mēla, Milošča njegova do veke trpēla.

Te nevervani.

(Pisao: Nájmlájsi Szász Károly. Poslov. Elisár János.)

V-ednom velkom váraši je e'n hižen pár stao:
 Môž je inžalêrstvo meo i v-fabriki delao.
 Njeg'va tûvárišica je dobrôta bila,
 Cêli dén se je domá skrbêla, vrtíla.
 Mela sta edno dête: síneka máloga,
 Nedûžen, kak lilíom, kak gedro zdravoga.
 Môž je ves dén v-fabriki bio, delo odprávlao,
 Med makšíni, delavci, pozvánje spunjávo.
 Kak ômuren túhi človek je bio poznani,
 Smeháti se, ešče nigdár nê bio videni.
 Tákši je bio i domá; večér, kak je prišao,
 V-hižo svojo se je zápro, málao i risao;
 Pisao, brojo, račúnao, z-tém se obrúdjávo,
 Malogda je pred polnočjôv žnjím gori hênjao.
 Tûvárišica se cêli dén domá vrtêla,
 Hížno delo odprávlala, za njê skrbêla.
 Večkrát k-možê notri ide i etak erčê:
 Pústi že tá tó delo i boj túdi nájni!

Preci, kak so se dveri na malo odprle,
 Líki sunce na sklôžnjo brš notri obsíne,
 Tak je te máli sínek túdi notri bêžao,
 Na kôlina očé si je gor' seo, se zlbao.
 Oča si je kaj nê vedo, tá je djao knige,
 Makšínov rísanje, plajbás ino linie.
 Glado njegov málo glavô, lepô poslúhšao,
 Kak je on sprevêdno kaj fabulno mešúvao.

Té zmožen Bôg je nigda tó pravo meni, —
 Či tvoj sin Šalamon bô človek pravični,
 Rêč mojo obarje, v-pravici de hodo,
 Kako se dostája tó, k-králí popólno:
 Z-'Izraeia korná nezménka spól možti
 I národ de vsigdár blážen ino velki.
 Teda preprávím vse njeg've protivníke,
 Vido bode roda svojega mladíke,
 I on, kak Šíon brêg stao bode do veka,
 Nebode meo konca do vek ino veka!

Ali, či kak prázník z té pôti odhája,
 Spozábi se z-svojga svétoga pozvánja,
 Kak zemlé mlajína Gospodna zavrže,
 Ino se podá na bolvanov molenje,
 Jaj de tomi i svét' pokolénji,
 Plamén srdítosti je zniči zevsêmi.
 Razderé králevstvo, trônuša močino,
 Potroši svojega národa trbino,

Bogme, či bi nebi bilô toga pojbara,
 Od nevôle bi žena grátala prestára.
 Tak se je večkrát zgôdilo, vu dosta dnévi,
 Dokeč se je sinek lôdo vônê po dvôri,
 Matí se je tam pri stôli gda je šivala
 Nê samo ednôk skrivomá britko jôkala!
 Nê za toga volo, — k-tomi se že prevčíla,
 Ka je navékše vsikdár sámsamérna bila,
 Od toga dosta vékšo bolezen je mêla,
 Štera jo je pri srdci nestanma bolêla.
 Velki rázloček je bio med njima vu dúši,
 Šteri je od pekla ognja teškêši, hûši!
 Žena je vrêle vere i Bogábojêča
 Bila, krotka, ponízna, Njega prav molêča.
 Dén z-molitvov začnola, žnjôv ga dokončala.
 I či je v kom dvojila, k-srdci se vrnôla,
 I da je vsigdár vu njê vera i Bôg ládao,
 Jo je vsigdár opôto, právo pôť pokázao.
 Môž, ki je nestanoma med makšíni hodo,
 Med račúnanjem, merjenjem bio ino brodo,
 Je samo vidôčo kojno spoznao za bivost,
 „Zakâ bil skao, ka nega: tó zdênja zmožnost?
 Zadosta se je skrbeti, ka se doségne
 I po potáj hoditi, štere so zmerjene
 - Nê je drúgo samo senja, - blôdnikov zdênje;
 Ka jeste Bôg, nebésa, vekvečno žívlênje!

Ejh žena! Ti bi túdi lehko tó previdla,
 Ka dúh i tělo nadvôje bídti nemreta,
 Z-kojne bodôči táli so eden k-drúgomi

Razíra ga po svêti, kako vúk ovcé,
 Nenáide se več mesta na zemli za njé.
 Tvojega bolvana tí plamén prepráví,
 Mantre puna smrt te obíde, v-grob správi,
 Na večno svedôstvo vsê késni porodov,
 Ki zavržo, nebôg'o tanáč Gospodnov“.

Tak je pravo král stári i oblêdo je,
 Oči so se njemi naveke záprle.
 Vdíljek po obrázi se me slêduja skruza
 Doj valíla, štero je lúbêzen Bôga
 Vu očáj njegovi obslêdnjim zbúdila!
 Njegve mríve kôsti so odnesli v-mesto
 Dávidovo, da žnji práha bode zíšo
 Ednôk čakani, díčen, nôvi Mešíáš:
 Svêta oslobodítel, Boží sin Krístuš!

Šalamon je pa potom svoj trônuš přek vzéo,
 Njega díčno kralúvanje se začêlo!

Djáni. - Tò je žitek! - Či jih glih malo razmi.
Norlavi ino blôden svêt si vero rédi,
Po šteroj, kak tò právi; vu nébo šče pridti,
Išče Bogá, nebésa, vekivečni žitek, —
Blôdi se, blôdijo ga: tam de meo prebitek?
Mér dáj zátò žena meni, — neščem moliti
Nôvi makšin mam v-misli, morem ga zbroditi;
Idi, či rávno želêš, jas vu církev nêidem,
Od toga dela si več vrêdno ráj poiščem!“

Tak, tak je gúčao njé mŏž i ona sirôta
Se njê — obêdvê okê britko zaskuzita;
Roké si je vkŭp djála, doj si pokleknola,
Na nébo gledêč, erčé: „veri tam odzgora
Jeste i živé e'n Bôg, vsê nás Oča mili,
Komi se tvoj okorni guč tûdi nevidi;
Zná nás gor'poiskati i pokaštigati,
On je zmožen, pravičen — nedá se šáliti.
- Mŏž se je razdrasto, erčé: Ejh! niháj mené
Nezblôdijo, nezmôtijo, nôre reči té;
Či me bár kaj dojde, ár me zná doségnoti —
I či pá tá miné, — nemam njemi hváliti!“
Žena je sáma ostála, túžno jŏkala.
Roké trla, vkŭper djála, Bogá molivša;
Prosi mil'ga Bogá, šter'ga se boji, moli:
„Gospodne odpústi njemi, nezna, ka guči!“
Potom v-nároča popádne svojga máloga
Sinka i obádvá molita z-srdcá Bogá.

Sínek se smehé. Ali v-ednom zimskom dnévi,
Vu velikom, groznom ino mrzлом vihéri,

Kak je oča večér kesno z-fabrike prišao,
Pojba je na posteli betežnoga naišao.
Obráz njemi je blêdi bio, rokè pa mrzle...
V-noči velka hica, žile so nê prav bile:
„Vrâča hitro!“ Doktor pride, pojba poglédne,
Dugo stoji pri posteli, — roké vardêva —
Obrné se k-materi, erčé: „nevarno je!“
Vônê pa oči tak právi: „Zen dên vkraj bode!“

-- Vihér li trôbi, vdérja, nikak se nevtišha,
Materé srdcá bolezen je vedno vékša.
Vihér je prekrôto dûgi bio, dosta vékši,
Kak bi pústo njé tožbo gori k-Bôgi idti,
Mila mati ona trpi, vûsta neodpré,
Na tožbo, Boža vûpazen jo krepí, žené!
Oča sem i tá hodi v-hiži gori, doli,
„No gde jeste zdâ Bôg? - k-ženi etak govori:
Či bi bio Bôg tam odzgoraj, te bi pomogao
Ino tŏ nedûžno dête nebi tak mantrao,
Ka zdâ njemi bolezen ino mantro správi:
Je natûre hûda zmêna, od njé se správi!“

Pri zglâvniki stojêča mati naprê stôpi,
Na kŏtina spâdne pri pojbara posteli;
Na molitev dene rokè trepetajôča,
Z-vûst njê molba v-nébo ide Bôga prosêča:
„Oča, ki si v-nebêsi, svêto boj Tvo imé:
Pridi k-nam tvoje krâlestvo po cêloj zemlê;
Ka šcêš, naj se zgodi tam zgora ino eti
Da, ka nam trbê, vse mámo: gvant,
zdrávje, jesti;

IV. Šalamona prošnja. — Molitev.

I. Král. 3, 1—16.

Leta bistrôča je od dna, do dna tekla,
Šalamon je rásao, stôpo v-lêta velka,
Čúto je z-možnoga svelloga trônuša:
Žensko trbê k-hiži, veli reč Gospoda.

Egiptoma krála, či Herôdešova,
K-mŏži idti čáka od več lét že ona,
V-Šalamona srdci se lûbézen zbûdi,
Z-tŏv lêpov devojkov se vu hižtvo pústi.

Doní, brní mužika, v-Dávid váraši,
Z bregŏv ino dolŏv je národ pozváni;
Dina obláki se valijo se i tá,
Ves národ je blážen, edno želênje má:
Naj Jehova srečo dá, mládomi pári,
Želêjo, kričijo, mládi ino stári!

Šalamon je imé, hér meo že veliki,
Njegov pravičen sŏd so národje zvedli;

Národ ga poštvúao, lûbo, skoro molo,
Ár je nestanoma Bože poti hodo.
Gibeon bi kekkokrát znao posvedčiti,
Kelkokrát je on tam aldúvao z-jezérkmi;
On glaven oltar bi, — či bi znao gúčati,
Kelko jezérk živine so tam žéžgali...

Njega pogléd je vsigdár na nébo glédao,
Bogá vudné, v-noči tam gori zlakávao.
Edno misel je meo, tŏ edno je mislo:
Spuniti vsa ona, štera je Bôg velo...

Ali njega je tûdi Jehova lûbo,
Ár, kak se je ednŏk v-globoki sen vtúno,
Rêč je začúo z-nébe, sam Bôg je jo pravo,
Oltár se geno, stêna se gible, — gori:
„Prosi me, ka šcêš!“ - Té g'ás se doli čúje -
Vse tisto ti dam, ka tvoje srdce želê!
I Šalamon erčé, — Dâh njegov doj z-nébe:
„Moje srdcé zemelski kinčŏv neišče.

*Či vgrehšimo, odpusti nam, kak i mi tūdi
Odpustimo, ki prōti nam znā kaj vgrešiti;
Odvрни vkraj skūšāvanje, daj oblādati:
Ar je Tvoje krālevstvo vu nēbi, na zemli,
Na veke Tvoji bojđmo Gospodne pri Tebi!*"

Tak so tekle vō žnjēni vūst molēče prošnje
I kak bēli golōb' šereg se pozdignole
Gor do visike nēbe, notri na njē vrāta
Pred Bōga doli sele, pred njega nogē tā.
Ti bēli golōbov šereg, vrēla molitev
Oliov list prinesē za tvojo miritev,
Sirōti materi v-srdci je kak smrten spār
Dokeč nede napunjeni njē britek pehār,
Že malo fali žnjega... Kak tā mila mati
Glēda betežno dēte, okē sta zaprēti
I kak glēda njega čelo od hice znojno,
Že blūzi bidti vidi tam smrt nesmileno.
Kak med stiskāvanjem glēda, vidi, ka sapa
Sfalivāva, komaj, gdate, gda samo piha.
— Pomenkāva zdā že mōč vu materē srdci,
Skūz povōden se vleje žnjēni kmični ōči,
Z-trepetajōčimi rok'mi se drži njega:
„Ne dopūstim, nedam, smrti sinka mojega!"

Oča v-kmičnom obrāzi stojī v-hiže kōti;
Kakša misel se zbūdi v-njem, v-glāvi ga mōti?
Jeli si misli na tō, či tō mālō srdce
Hēnja biti, nājākši cvēt minē, preide,
V-njeg'voj hiži nede več čūti glās veselī,

Nebode nikoga, z-kim bi si zgovājali!...
Oh, ti mrzlo mišlēnje, li kojne vidēnje,
Ki ta božična, nebeska štimaš: zmišlēnja,
Neverješ, tajiš njō i njēno vekivečnost,
Kak māš teda obstāti, gda nesmilena smrt
Svojmi čarnimi perōt'mi pride njē davit,
Ino tak nesmileno vmārjat ino klasit!
Oh, ti hūda nevarnost, ti hūda zmožnost.
Na koga dūšo ti ednōk položiš rokō,
Nemre se te rēšiti, nē več pūstiti njō!
Vidiš toga očo jedinoga sineka
Sapa komaj piha v-njem, nepride rēč žnjega.
Či bār oča v-srdci občūti mantrānje tō,
Hūda nevarnost nedopūsti k-njemi pōt,
Nepūsti se Bōgi za njē srdcā moliti
Ino od njega zmožnoga, pomōč prositi.
Či bār obri postelē vōrazprestrē rokē,
Na molitev svoja vūsta nikak neodprē.

Vihér nestanoma trōbi, - oh strašna nōč ti,
Pri betežniki samo mila mati sedi,
Vera je ešče zdržāla v-njē telko mōči. —
Oča nemre vid'ti, ka trpi sin vmērajōči.
Vōide v-sōsedno hižo, doli si sēde
Na pamlag i glavō, štera puna vročine,
V-roké vtoni ino si dosta, dosta misli...

Vihér obloke ešče nestanoma trōsi,
Ali nōči kmica se pomali razvedrī
I zorja se vu bibora plāšči erdeči,

Zdā tūdi za nebeske hrepenē, trepeče,
Ar znam, ka so tē več od zemelske sreče.

Moj Bōg i moj Gospōd, ki si v-tekāji lēt
Vsigdār ednoisti, nārode, rode, svēt
Ravnaš, vodiš, blagoslāvlaš, prosim Tebē,
Bojdi moja pomōč, neostavi menē!

Z-očākmi mojimi si v-nogo dobra činio,
Za nji grēhov volo si ji nē odūrio,
Ar so srcā lābili, dīčili Tebē,
Blagoslovo si je z-miloščov zavolē,
Nad zemelski, nebeski dobrōt gospōde
Si je postavio ino djao za lastnike,
Šteri dobrōt sem zdā jaz mlādi ōročnik,
Tvojega lūdstva i trōnuša naslednik,
Dēte sem, čūtim, vidim, malo znānja mam,
Ka bi mi v-kmici svetlost podēlilo znam.
Nečūtim v-sebi zmožnosti i mōdrosti,
Ka bi me ravnala v-krālevstva pozvānji.

Zgledni se na mēne, nēbe kinčov Oča,
Darūj mi žnji, Tvoja vekvečna milošča!
Neprosim zmožnosti, svetlosti, bogāstva,
Nē oblāsti, zdrāvja i žitka dūgoga;
Tā so pred menom ničes haska mālōga:
Nego dobro srdcé i rázum čistoga,
Da tvojo volo vu vsem spualti morem,
I vsigdār po pravice pōti potūjem,
Mlādi sem ešče i premalo sem skūso,
Dāj meni mōdrost ino srdce nē pūstino,
Da tak velko lūdstvo naj morem ravnati,
Sōditi, dobro od hūd'ga razpoznati,
Brezi tej se pogūbim jas i Tvoj nārod
Se zbriše z-līca zemlē Izraela rad!

Povidla se Bōgi Šalamona prošnja,
I ka naj nāroda krālā neobōža,
Erčē nēbe Gospōd tak mlādomi slugi:
„Ka prosiš naj ti bō, prošnja se ti spuni,
Bojdi tākši na zemli, kak nišče drūgi,

Deni se od kraja zhoda i posvêt, šteri
V-hiži gori, sploj preblêdi i svetlost zgûbi;
Žitka iskre se vse bole, bole nêtijo,
Tam pri deteti, — oči se me odpérajó...

Máloga betežníka mati gléda čúva...
Tak da bi žnjega máli prs zdúháv začúla...
Mábidti se dúša pobéra, slobôd jemlé
Od tēla, v-bôgši dom se správla v-nébo idé?

Oh nê, nê, oči pomali gori pozdigne,
Žitka iskra se v-njem pá znôva skáže, zide!
Materé radosti-skuzé se prepústijo!
Sineka blêde lampice se zasméjéjo!...

Oh, směj se materi, drágo dēte lúbléno,
Čúta je v-nébo molítev, — dēte kúšleno!
Oh oča hodi!... štela ešče govoriti,
Zastavile so njē reči, skuzé radosti...
Môž se z-misel, z-támna, zdranfa,

vidôči skuze,
Je mislo, ka je dúšo pústilo dētece.
Tô mislivši, gor' skriči vu mantri boleznój:
„Gde je tvoj dober Bôg žena? Gde jeste
on zdaj?“

K-coj hiti k-posteli i oh, kak se zadrezne;
Mrtvoga je mislo sinka — živoga náide.
Málo rôkico prôtnjemi drži i erčé:
„Odišli so v-nébo, ajta, lehko prideš že!“
Ete reči je morebidti v-támni pravo,

Ali te sinek je vse glasné etak gúčo:
„Gostjé, angelov šereg, so pri meni bili,
Z-nebeskim cvêtja dihom so me navdêhnoli,
Vsáki mi je tak šôšnjao, ka je je Bôg poslaó,
Ozdraviti mené, da bi se nebi mantrao.
„Viš, eden mi je pravo: Bôg skrb má na tébe,
Ár si dobro dēte, on vse vidi doj z-nébe.

Bôžali, gladili me po glávi, obrázi —
Včasí sem zdrav grátao, nečútim več bolezní,
Potom so odišli prék oblákov gor' k-nébi;
— Jeli bár ájta, ka nás Bôg rad má i lúbi?!”

Zamuči poj bárec, — mati se zaskuzila,
Očo je strahota' ino groza obišla.
Glavô je doj povisno na pléča i glédo,
Obê rokê vkúp djao, na kôlina poklekno...
Rad bi gúčao nika, ali rêči nenáide...
Ah mati naglás moliti zdâ srdcá začne:
„Oča naš, ki si v nebési, svêto je imé,“ —
Čúdnô občútēnje se zbúdi v-srdci oče
I za ženôv lepô, kak deca májo šegô,
Natihoma vu sebi právi molitev tô! - - -

Ino, ka je vu žitki ešče nê činio več,
Je on Bogá začno moliti zdâ obprvič,
Ali molo ga je je túdi v-istini srdcá,
Nadigávani, podežigani od dúhá.
Gor' je naišao on túdi vsê nás Očo, Bogá,
Od šteroga je nika nê šteo znati nigdár.

Ne prehlí te nišče z-túhínski lúdi.
Boj čeden, hirežen, môder i srdcé mej,
Da, kak „môder“ boj poznan od národov vsej!

Dam ti ešče i tô, štero si nê želo:
Boj bogatēši vu kinči od vsê celô,
I či bom vido, ka mojo právdô zdržiš,
Povnôžam ti lēta. či je men' posvetiš!“

Na té reči se je Šalamon prebúdo,
Tak da bi že sêri, môder môž bio, čúto,
Po tom velkom sne so njega lúdstva srdcá,
Misli, djánja vse pred njega prihájala.

Tak, da bi se znôva porôdo i živo,
Žnjega dēteči vúst môdre reči zido.
I, kak ide po vil'ci v-misli vtonjeni,
Se v-Jeruzálema církev vrno notri,
I tam je preci Bôgi áldov aldúvao
Záto, ka njemi je Bôg té kinč darúvao.
Národ ga je lúbo, v-srdci se radúvao,
Visíko pošúvao, vu vsem nasledúvao!

V. Šalamona sôd.

I. Král. 3. 16—28.

Šalamona môdrost je daleč razíšla,
Ka je rêč njegova ta čista pravica.
Pogléd njegov oster, nelúbi krivice,
Netrpí on v-nikom mreže, skrivne knice.
Tak sôditi li Bôg zná, se guči kôli,
Jeste na tô vsák dén svedôstva povôli.

V misli vtonjen sedi Šalamon na trôni,
Nemilúje trída, pri kakšemtê sôdi.
Zdâ túdi od rôk — do rôk dájó dvér klúke,
Stranke prihájajôč — naprê dájó tožbe.
Jálnost i laži tú nika nevalájo,
Krála čúdnô môdrost se sôdbe glásijo...

I kak prihájajo v-šator Šalamona,
Dvê ženski se bližata, med se'ov kregata,
Semtá po vilici vrčeta, skáčeta,
Endrúgo preklinja, pernjá i potvárja:
„Naj te Bôg kaštiga z-obema rokama,
Ti si kriva ne jas, ka tožba med nama.
Jas sem nedúžna, kak dnes rodjeno dēte“.

Svéto, plemenito delo je, či hižniki
Živéjo med sehom vu Bogábojaznosti.
Či tudi gájijo svojo deco vu veri,
Šteraje potrdjáva v-vsákoj pogübeli:
*Tam je oh mati, oh oča vsigdár vājni Bôg,
Pri njem i žnjim náideta vsigdár právo pomôč!*

Žoltár 15-ti veršuš: „Zazovi me vu dnévi stiskávanja:
oslobodim te i ti me bodeš dičo.“

„Učimo se od drugih“.

(Spôdnji članek, šteroga je prinesla Murska Krajina v svojoj 6. numeri od 11. februára t. l., prinášamo z dovolenajom Murske Krajine, obrnjeno na naš prekmurski jezik.)

Tô je naslov uvodnika, šteroga je prineso „Slovenec“ v svojoj nedelskoj numeri, dné 4. februára t. l. Gđa sem ga prečto, sem se preveč razveselio i sem včasí skončo prositi uredništvo „M. Krajine“, náj ga ponatisne i prinesé tudi našemi prekmurskomi prebiváštvi, štero po večini nema priilike zvedeti za oceno vrednot poedini dogodkov, šteri v svojoj bivosti prav globoki pomen májo i ki se nastájajo na istine, štere ničče nemre prepričevalno z dokázi zavráčati. Článek se glasi:

„Finski kmetič, ki je v prvi tédnaj bojne s Sovjetijov glávnomi rediteli dnévniká „Finlandia Unitomisto“ v váraší Vaasa pripovedávo, kak je pri sprazniti obmejnoga ozemla na daléšnjom severi zapúščo svoj drági dom, je nê slúto, pa

znankar ešče dnes ne vê, ka do njegove reči šle po celom svêti. Med drugimi svetovnimi listi je pripovedávanje preprôstoga finskoga možá, ki je protestant, prineso na odličnom mesti tudi pápov „Osservatore Romano“ v svojoj numeri 18. januára toga leta. S tej reči guči tak močna vera, tákža batrlivost, ka nemremo drugo, kak je v glávnom prinesli svojim čítateľom:

Bio je konec dela i smo se žé správlali spát, gđa nam je povedano bilô, ka je prišlo vrêmen, gđa se moremo preseliti. Pét dni časa smo dôbili i moj sôséd je včasí začno pakivati. Jaz pa sem mislo, ka'moreme ešče edno nôč mirno prespati v svojoj posteli i tak sem tudi včino. Rávno ob peti je prišlo k meni pét sôsédov pitat za tanáč zavolo jelénov, kak bi je odgnali, pa so se čüdüvali, kak sem prej mogo v tákšoj sili spati. Pravo sem njim, náj počákajo, šli mo vküper. Bila je sobota. Drugi so že vse naložili na sani i se odpravili. Jaz pa sem s svojimi prijáteli zaküro kôpel, ár sem si mislo, náj bodejo zádne vóre v mojem dômi prijétne i náj nam ostánejo v lèpom spômenki. Nedelo smo potom svetüvali, kak se spodobi, i gđa smo prečteli evangeliom, smo naložili sani, moji trije sôsédje pa so šteli včasí odrinoti. Pá sem je pregučo, ka ešče nega tákše síle, náj premislijo, ka sem v toj hiži preživo 50 lét i ka je Gospôd moje delo blagoslovo z obilnimi košnjami, pa ka se záto pač spodobi, ka tô nôč ešče preživém pod tóv strêhov, potom pa bom se Bôgi ešče ednok za-

— Na živoga Bogá priségati smêta!
Na velko grêhšno lármu i preklinjanje
Se vnôgo lúdi správi, naberé vküpe,
Zdá se vküp zgrábita, edna ovo bje,
Ki njlvi vidíjo, vsáki se čüdüje,

Národ njlvi glêda, z-lamp'mi, gomb'mi zija
Právi: tô je bogme grda komedija!
Král je tudi začüo, tam njlvi počáka,
Da naj svoje tožbe pred njim naprê dáta...

Paščita se ženski, vu vtepenom gvanti,
Ni edno je nê sram, tak pred njega idti.
Ár njlvi srd žené, edna nemisli tô,
Ka žnjlvi ta edna dnes osodjena bô.

K Šalamoni pridôč edna doj poklekne,
Obê naprê dáta svoje tožbe velke...

Ali král zamerka: „Samo edna guči,
Ta ova naj tečas, mirno, tiho muči,
Štera je z-váj kriva že bomo vidili,
Pôleg pravice jo bodemo sôdili!“

„Gospodne, král moj z tóv ženskov sem vküp stála
V ednom stanováji od ednoga mála,
Pred ništernim dnévom sem sinka rodila,
Oh, kak sem se srečna, blájžena čütila.
Tak sem se trôštala, veke bom blájžena,
Lèpi, prijéten je bio dúša lübléna.
Na trétji dén je tudi ona oblégla,
I tudi je uprav sina porodila,
— Kakda, kakda nê — nesrečno ga podléglá,
I dokeč sem spála, k-meni ga prilékla,
Z-mojim živim ga je tak vöodmenila,
Štero sem jas vu sne nê na pamet vzéla.
Na gojdno, kak sem se rano gor' zbúdila,
Húd' senjo sem mêla, húd'ga se sômnila,
... Kak glêdam pojbara... Ah, Gospodne Božel
Mrtev je moj sinek, pojbiček, nebôže,
Na pamet sem vzéla, — tô je túho dête,
Prêk vržem pogléd na postelo té ženske,
Vidim, ka obrázčec deteta zakriva,
Bôg mi je svedok: obráz je mojga sina!“...

hválo za vse njegove dobrôte. Spao sem globoko i nikši stráh me je nej znemirjo. Ob trej sem se zbüdo. Moji prijátelje pa so nej zdržali i so se medtem že odpravili. Napravo sem si kávo i jo spio, máček pa se mi je zvljo okôli nóg i sem skončo, ka stvárco, štera me je lübila, s sehom vzemem. Natô sem ešče ednók preglêdo svoje sani, tó i ono preložo, pa nikaj knig, štere so se mi preveč vidle, nazáj položo na polico v sobi. Na konci sem vprêgo konja. Pá sem začno premišlávati, ali sem prav včino, ka sem nej vzeo s sehom vsej knig, vej so bila vsa leta moja düševna hrána. I pravo sem si: Pravzaprav sem vse živlênje tak delo, ka mi je telovna hrána bila prva, dühovna pa je na drugom mesti bila. Tákši je človek! Konji sem položo senô i sem se vrno v svojo hišo. Že je svetlo bilô, gda sem poklekno kak te, gda sem dête bio, glávo sem naslono na vznôžje prázne postelê i se zahválo Bôgi za vse, ka mi je v tom dômi dobroga včino. Proso sem ga náj mi v svojoj neskončnej dobrôti odpústi vse grêhe, mi dá môč, náj začnem nôvo živlênje, posvečeno Njemi, i náj tüdi naš celi finski národ hodi nadale po Njegovi potáj, z roda v rod zavüpajôč v Njegovo vsamogôčo miloščo. Če je boža vola — tak sem si pravo — ka se več ne vrném v tó hišo, náj se zgodi, blagoslovljena bojdí! Zdigno sem se, skočo na sani i pognao konjička. Ločítev od dôma se mi je več nej vidla tak hûda. Razmo

sem, ka tak more biti i ka je dobro tak; Bôg za méne bole skrbí, kak bi jaz sam mogo.“

Tô je nej strán s kákšoga romána znameniti severni pisátelov, nego reči kméčkoga možá, šteri brez namere, ka bi napravo kakši vtis, preprôsto pripovedáva tak, kak je v njegovoj düši. Valájo pa té reči več, kak nájbôgši román! Ali je nej občüdüvanja vrédna tákša vera, tákše zavüpanje, tákša na vsakši áldov pripravljena možátost, kákša z düše toga siná finskoga národü zveni? Milijóni so dnes potrební tákše vere, tákše batrivnosti i düševnoga mira, s šterim je kmetič z daléšnoga severa sprêjo trdí šorš denéšnji dnévov. Lübézen do rodnoga dôma, do lastivne zemlé i sôseščine, pa do nájménše stvári svoje okôlice je v edno zlita s popolnov predánostjov národí i domovini, za štero moremo tüdi nájevêše áldove prinášati, če trbej, vse pa je zakoreninjeno v istínskoj pobožnosti i kak kamen trdom zavüpanji v Bogá, šteroga vola je svéta i šteroga skončanja so nam vsigdár na istínsko blájženstvo. Ali žmore šterokoli „božanstvo“, šterikoli ideál, ali šterakoli misel, štero dnesdén rázločni voditelje ponüjajo lüdém, tak vervati, tak krêpiti, pozdignoti i bátriviti človeka kak krščanska vera toga finskoga kmetiča? Ali šterakoli denéšnja ideja, štero novine, rádio i govorniki vsej táborov razširjávjajo po svêti i vlévajo v gláve milijónom — ka bi opravičili svojo politiko, pa lüdi ogvüšali, ka je vrédno za

— „Nê, nê je istina! — Nad njô vsečé ova, Njéni je mrtev, — méla bi rada mojga, Hûde fajte mati, bojdí ti prekléta, Zleženjá vipere, kak se drži svéta: Pa nede tvoj nígdar Bôg me naj kaštiga, Či tak, ka nê pri mojem stráni pravica! Tó dête je moj! Ni živo ni mrtvo, Ne pride vu njéne smrtne roké ono, Povê njê oh král, naj odstôpi od njega, Proklét njê na düši, či de ga želêla!“ . . .

Král je že zno, vido, štera má pravico, Štera má istino i štera krvico? Pravičnoga človeka rêč je nê preklétstvo, Te hûdi napáda z-náklanostjov hûdov. Ta prekléta düša nečini blájženstvo, Šalamon je že z-té ženske rêči vido: Krotko si je djao žnjôv, šónao jo je milo, Zno je kakda trbê z lüdmi djáti môdro . . .

Zdá erčé Šalamon ete môdre rêči: „Čüo sem vájno tožbo, ino njê trditvi, Mislím, ka váj delo je pred menom čisto, Kak sem váj poslúhno ino vö prerazmo:

K-ednoj: „Ti práviš, ka tvoje dête ino trdíš, Te ove ženske rêči za láž vadlúješ.

K-drúgój: Ti tüdi za svojga držiš toga pojba, Šteri je vu žitki, pa nê ta mrtvoga: Da tak ščêta edno, či bár sta vidvi dvê, Na vájne rêči se meni tüdi ležê Nagnoti: Prinesite meč z ednoga de dvê, Naj má vsáka en tál, žnjega naglih obê!

Hiti, beži sluga, oster meč se bližči, Práve materé arcé zdá oh, kak boli: Gor skriči vu stráhi, na tla se prevrže, Kak potok jo oblejëjo britke skuze. Z-vküp djánimi rokámi se jočêča molí, Z-drgetajôčimi vüsti mi králá prosi: „Gospodne, král drági, tó düšo nevmôri, Na dvê polojnki sinka ah, nerazdêli, Ráj odstôpím od njega, bole náj bô njê Ár či ga vmoríte, pôči se mi srdcé. Vê bi tak dugo klečêča jókala, Dokeč bi me néba nê v-sê odpelala.

njô prelévati krv i zavolo njé vzéti na sébe môrje trplénja — je tak zvišena, tak istinsko vrédna i z ednim trôštajôča, kak jo čujemo z vúst toga preprôstoga moža, ki se ne stráši áldova celô nájdargši dobrôt, če jo zahtéva Fínska, ki pa zednim zná, ka tej áldovi nedo zaman, ka je bo-ža vola brezpogojno práva, dobra i môdra, ka se on ne bori i ne trpi za kákšega bolvana, za kákšo prážno márnost ali prevzétno nadoblást. I v toj veri je zvún môči i trôšta túdi gotovo obládanje dúhá, právoga bratstva i lepšega živlénja prišestni rodôv človečanstva, náj je šorš nás sámí kákšakolí!

Túdi mi se moremo i moramo s toga dosta navčiti. Példa finskoga kmeta ništernoga od nás osramoti. Samo pomislímo, kak ide dnes nam, kak pa drúgim i bojdlímo Bôgi z dna srcá zahválí! Če bi pa túdi nás čakali vékši áldovi i stiske, kak je dnes moremo prenášati, kak mo si pomagati z malodúšnostjov i črnoglédstvom na ednoj, z razrúždanov, za níkoj se skrbéčov lehkomišelnostjov pa na drúgój stráni? Tô je národ i držávi, pa túdi nam sámim samo v nájvékši kvár. Kém bole verostújemo, smo batrivni i se zavédamo réšnosti časa, nej ka bi se vdájali strahôvom, tem ležej i srečnej bomo prestáli vse težáve. Samo tákše mištenje i obnášanje je národa vrédno“.

„Osservatore Romano“, kak glasili poglavára katolíčanske cerkve, sem močno zahválen

za objávo toga članka, v šterom tak odkrito priznáva pobožnost evangeličánov i njíh prepričeválo podánost vsamogóčnomi Bôgi. Nehotéč so se zbúdlí v meni občuténja preminjeni časov, v šteri sem ništernokrát preživo rázločne neprijetnosti sploh mírno i vdáno v božo previdnost.

Právilno razmévanje finskoga kmetiča evangeličanca od môči bože previdnosti i njegovo popolno zavúpanje i podánost v Bogá náj nam bode za példo pri vsakšém dogodki prišestni dnévov. Priznánje vzorne vernosti evangeličanca, štero je bilô objávljeno od nájvišije katolíčanske ustanôve, náj pa razžené vse dvôme v pravilnosti evangeličanske vere, ki se pojávlajo navádno tam, gde so slédnji v menšini.

Pripádniki evangeličanske vere, zôsebnó mi v Prekmurji, smo pôleg toga prav zahválni túdi „Slovenci“ za objávo toga članka. Kak so s tem zadovolne naše „Novine“, ešče ne vémo, mislímo pa, ka nájbolše včinijo, ka se z našim mišlénjem sprijázni, áť túdi naša pôť, túdi če je kaj náčíta, v večnost pela k onomí nevidnomí ali vendar vsamogóčnomí Oči vsej rás, gde bomó se v njegovom obímí radúvali i vžívali nevítáno bratínsko lúčénje.

Evangeličanec.

Kristušov áldov, ednôk oprávljení, na veke valá i zvellčamo se, če v njem verjemo.

Luther.

Mrzel zasméh kážo, zdá te ove vústa,
Skazlivi pogléd vó z-svoji ôči púšča,
Z-jálnov škodaželjov gléda Šalamona,
Áť ona delítev za právično spozná.
Da či že z cêla njéni bídti nemore,
Z-polojne vkraj odstôpiti túdi nešče:
Vséčte ga na dvôje! Vsáke naj pô bode,
Ali cêlo dête naj ni edne, nede! . . .

Húdi obráz njéni mrzel znoj obséde,
Smogoren njé pogléd gor' do nébe ségne.
Okôli se zglédne, túžno se prepriče,
Ka král njéne vôle čúti, spuniti nešče.

Tá lúdi Šalamon meč zdaj vkraj od sébe,
Gréh bi včino dúši, či bi vmôro dête,
Né je tô potrébno zná, ka má činíti:
„Dête pri toj ženski nesmimo pústiti,
V-njénom húdom srdci se húdôba káže,
Ki vmárjati šče, nema lúbézni práve.
Húdo srdec má on, ki svojga nebráni,
Ki máloga deteta žiték zaprávi.

Né je tô práva mati toga pojtráa,
Tam ova je! štera na kôlina spádlá.
Na štere lici se bolezen stázala,
Štera bi ráj dête protivníki dála,
Ino tak duže živeti, rásti njála
Áť bi smrt deteta tť njéna smrt bila,
Da bi se za njega na smrt žalostila.

Stráhši se na té glás húda dúša njéna,
Ka je na svo' tožbo té odgovor vzéla.
Obráz si zakrije . . . nogé drgečejo,
Tak se njé vidi, držati jo neščejo.
Nigdár né mislila, ka v-tákši špot pride,
Poberé se, i sramotno vó odide . . .
Súnjávavša lúdatvo, štero je na pôti,
Fuda vu čemeré, skoron se rozpôči.
Kuné Šalamona, špot meče na njega:
„Náj ga Bôg kaštíga, naj nenáide méra,
Zaká je njé gréščno ino jáino tožbo,
Tak právično i njé na sramoto sôdo!“ . . .
(Dale.)

Ženski kotiček.

Prva láž.

Kak je tó pri tebi, drága mati? Kak si se ti prôtipostávila prvoj láži svojega deteta? Hitro je láž pri rôkaj, zôsebno, či dejte ešče ne pozna grêha v láži. Hitro povê otrok neresnico, či vidi, da má kaj zakriti, ka bi njemi, či bi istino povedo, kaštigo prineslo. Dête se ešče ne zavê, da je tó grêh, njemi je láž samo pomôč, štera pomága, da se od kaštige rêši. Od začêtká so láži mále, ešče smêha vrêdne se nam vidijo, kak dobro i čedno se zná máli človek pomagati. Ali od dnêva do dnêva grátajo vékše i konec vsega je pokvarjen, grêšen človek. Mati, tvoja dŭžnost je, da prvo láž svojega deteta zaterêš i tó nê z botom i kaštigov, nego z dobrov pêldov i z rêsnim prigovarjanjem. Málo pêlde vam îčém pripovedávati, kak je čedna, verna mati kaštigala svojega siná za prvo láž.

Máli Pišta je bio vrli dečko, zdrav i veselí, z máterjov sta se dobro razmila. Ona ga je znála ravnati po svojoj vóli. Očé se je pa strašno bojo, ár je oča ostro rokô meo. Večkrát je Pišta tó skúso na svojem tejlí.

Preci daleč od hiže je globoka mlaka bila, Pišteka je vsigdár tá vlekle, tam v grmôvji se je dalô tak lepô igrati. Kaménje si je poisko i jih rad vrgo na mirno gladko vodô. Oča je poznao tó velko veselje svojega siná i prepovedo njemi je k mlaki hoditi, nevarno se njemi je vidlo tó igranje pri vódi, lejko bi ednôk njegov sin v vódo spadno.

Mati je znála za tó zapôved i vsigdár opozárjala siná, náj ne pozábi i náj ne hodi tá.

Máli Pišta stoji pri hiži, dúgi čas njemi je, nevê ka bi začno, z cêlov močjôv ga vlečé k mlaki. Mati je na njívi, oča pri sôsedi. Samo glêdat îčé iti, či je voda čista. Po pôti pa že pobêra kaménčke, gda pa pride do mlake, je vsáka prepovêd pozáblena. Z veseljem lúča kaménje i se veseli, kak voda špricne i kak se kaplice svêtijo v sunci. Kak že včasí pride nesreča v nájvékšém veselji, tak se zgodi tŭdi málomí Pišteki. Preveč se je nagno, da bi kaménček daleč zagnao i zgubi tla pod nogámi. Za srečo je mlaka vôpostúšena od vrôčoga lêtašnja ga sunca, samo do prsi njemi sêgne voda. Hitro plêjzdi z vóde, ali moker je, vse tečé od njega. Ka bô domá? Hitro beží domô, mati so ešče nej prišli. Dobra misel njemi pride v glavô. K

stŭdenci beží, tam zdigne škap i ga napuni z vodôv. Gda pa vidi, ka mati pride, obrné škap z vodôv na sêbe. Te pa začne kričati i jôkati i pálik tečé voda od njegvoga gvanta. Ali mati má ostre oči. Vidi, da so lače odzajaj puno ilojice, štera nemre priti od stŭdenčne vodé. Zaka laže njéni sin? Zaka ne guči istino? Pametna ženska je i mirno odpela siná v hižo. Tam ga preoblečé i ga posádi v kŭhňjo.

Večér je že! Vse delo je oprávljeno, oča sedi pri stôli i zadovolno kadí svojo pipo. Mati správa siná v postelo. Od máloga mao je Pišta vaje, da mati z njím molí. Mati sedi pri njem, ali vseskôz se zaplêta Pišta pri molitvi. Gda pa skonča, právi mati:

„Pišta povej, ali si dnes vrli bio? Si nê razžálo Gospôda Jezúša? Nej si grêha včino? Znáš, ka naš dober Bôg vse vidi i vse čúje. Si nê preklinjo ali lago? Jáko žalosten bi bio Gospôd Jezúš nad tákšim detetom“.

Pišta si zakrije obráz z odejov, sram ga je, tak sram, da dobroj materi več nemre v oči poglêdati. Srcé njemi strašno bije, vrôča krv njemi stôpi v obráz, jôko bi rad, pa ne vŭpa, ár oča tak blŭzi sedi. Liki zaspati nemre. Vsi že spijo, samo máli Pišta se vrže od edne stráni na drŭgo. Mêsêčina posvêti Kristušov kêp, šteri na stêni visi. Pišteki se vidi, da ga z žalostnimi očámi glêda, da odpré lampe i tiho zašêpeče:

„Pišta zaka si lago?“

Tô več nemre prenášati, materi zakriči. Po cêlom têli trepeče. Mati vzeme svoje dête v nároče. Tam se pomíri. Med jočom njej spovê svoj grêh. Mati ga puno lŭbézni pogládi po glávi:

„Pišta, obečaj mi, da več nigdár ne boš lago. Nigdár nesmiš pozábiti, ka naš dober Bôg vse zná, ka delamo, tó dobro i tó hŭdo“.

Pišta obeča. Mirne dŭše i čiste dŭšnevêsti zaspi. Nigdár več ne laže.

Probajmo tŭdi mi odvŕnôti svojo deco od grêha z pomočjôv našega drágoga Oča v nebésaj.

Frida Kovátš.

Vera je dár Bogá v našem srcl, naj zapôpádnemo i se drŭžimo Kristúša, šteri se je zavolo nás narôdo, mrô i pá goristano i zastôpo v nébo, za šteroga volo zadobitmo odpŭšćanje grêhov, vekivečno žŭvlênje i bláženstvo, s sáme mŭlošće, brezŭ naše zaslŭženosti i vrêdnosti.

Luther.

Moléči rusi.

Eto čúdo túdi — med druhými čúdami — čúdna bojna Fincov daruje etomi deněšnjemi čúdnomi světi. Vu prvom megnenji skoron dvojěč glédamo na tisti glás, šteri eto prináša. Ali či si edno malo premišlávlemo od tiste stanovito močne vere, s šterov Finci že bole dvě měsca stojijo prěti od nji šestdesětkrát zmožněšemi protivniki svojemi ino si mislěmo na to túdi, ka što omurno vzeme svojo vero, tistoga na koj zavežuje ete njegova omurna vera prěti nevervanim túdi, té že dobrospádnejoč bomo pravili: Čúdnno rávno, ali naturno.

Od toda jeste náimre řeč, ka Finci vu njihove rokě spádnnjene rusiške vőznike vu lőgori vőznikov nej li z toplim pokrővcem i z toplov hránov poskrbávajo, nego je túdi moliti vějjo. Réd lőgera zahtěva, da tak, kak njihovi finski variváčke, sami rusiški vőznicki túdi vsáki dén molijo. Těm više Finci njim čtějo dněvno túdi biblijjo. Čúdnno čitěnje misionške důžnosti je to prěti zadivjanomí protivniki túdi. Tisto neznánost, štera jeste vu globočině vsáke primárjane i včite nevervanosti, Finci z nájevěškov i nájsvětěškov znánostjov: z Božov Rečjov čtějo vřřiti i razegnati. Tákša pěida je to pőleg pěidaste vere, batřivnosti, lőbězni domovine i křřřanské vusebne vřřpaznosti ti vervajőči Fincov, za štero ete semtá smečenoga dūhá človeči svět je ešče zősebno túdi lahko preveč-preveč zahváln našim čúde vrědnim finskim verebratom. — L. —

Domanjšovci. Preminőče leto se je narődilo v našej fari 7 dečkov i 9 deklic, vsega 16 decé; mrlő je 15 moškov i 4 žensek, vsega 19 gmajnarov; zdalő se je 9 čistí evang. párov i 1 měšani pár, gdě je mőž rim. kath. vere bio, vsega 10 párov. Pri konfirmácii je bilő 11 dečkov i 15 deklic, vsega 26 decé. Z Gospodnovov své tov večěrjov je živel 912 osěb i 9 betežnikov na smřtnoj posteli. Verniki so darivali na cěrkav 2150 Din dobrovolni dárov i svěč na oltár i v blíščěree v vrědnosti 280 dinárov.

Gor. Petrovci. V petrovskoj gmajni se je leta 1939 zdalő 21 párov, narődilo se je 34 decé (16 moški i 18 ženski), mrlő 28 osěb (15 moški i 13 žensek).

POŠTA. Drvarlě Štefan, Hrastje Mota. Napřěplačilo na 1940 je vrědi. Pozdráv!

Rázločni máli glási.

Radosti glás: „Sin človekov je nej prišao, náj njemi slůžijo, nego náj on slůži i dá dūšo svojo na odkůplenjě za vnőge“. (Mat. 20, 28).

Gibanje prebiválstva v Gor. Slavečkofari. Preminőče leto se je narődilo vu našoj fari 26 osěb, od toga moškoga spőla 8, ženskoga pa 18. Zákonski bilő 24, nezákonskiva pa 2. Od tej je mřtvorojeno 2 ženski deteti. Mrlő je od rojeni 2 deteti. Narődilo se je po vėsi: Gor. Sláveči 5, Dol. Sláveči 3, Nuskova 7, Kuzma 4, Serdica 3, Gor. Lendava 2, Sv. Jurij 2. Pozakonjeni so bili 13 osěb, od toga moški 13, ženski 5. Mrlő je 22 osěb, od toga moški 6, ženske 16. Mrlő je po vėsi: Gor. Sláveči 5, Dol. Sláveči 4, Serdica 3, Sotina 4, Nuskova 2, Gor. Lendava 1, Sv. Jurij 2, Večeslavci 1. Zdalő se je 16 párov, od toga čistí evang. párov 14, měšani párov 2, od tej 1 pár rezerválš dao na našo stran. Pri konfirmácii je bilő 18 dečkov i 29 deklic, vsevkůper 47 decé. V našo cěrkav je překřtěpo 1 moški, izřtěpili v rim. kath. cěrkav sta 2 ženski osěbi. Dűševni list je dobivalo 59 osěb, Ev. kalendari nabávilo si je 120 ev. hiš.

Osěbni glás. Z Bálke je přeměščeni v svojo rojstno vės, v Andrejce, vučitel Rátkaí Ladisláv, koga na njegovom nővom delavnom pőli iz srcá pozdrávamo i na njegovo zgojitelško delo boží blagoslov prosimo.

Samovolni dări. Na gorldržanje *Dűševnoga Lista*: Kardoš Vince Polana 2, Poredoš Károlj Polana 5, Novák Jožef Bokrač 2, Zorko Jánoš Lemerje 5, Mőrec Ivan Puconci 4, vd. Šőštaréc Mátjáškova Puconci 10, Luthár Károlj Morávci 5, Godína Ivan Šalamenci 5, vd. Brgles Mikloškova Šalamenci 5, Veren Aranka Sebeborci 5, Hajdinják Viljem z Francije 10, Černi Ludvik Ratkovci 2, Hodoška gmajna v silvesterskoj mőšnji 29, Šőštaréc Franc dűhovnik v Subotici 10, Gor. Slavečka Gmajna v mőšnji 35 50 Din. — **Na Dlački Dom:** Andreč Štefan Nemšavci 20, Kócán Šándor Motvarjevci 20, Horváth Károlj Središče 20, Banska uprava 500 Din, Fliszár Jožef z Sobote 15 kg. pšenice. — **Na nesprhlivl vėnec** Luthárove Fliszár Šarolte: Terplán Lajoš Andreci 10, Abrahám Károlj Brezovci 10, Vučák Šándor Kupšinci 10, Čahuk Štefan Dankovci 10, Čahuk Vince Polana 10, Gergorec Jožef Puconci 10, Őri Lajoš M. Sobota 10, Heklič Režő Martjanci 10, Benčec Árpád Lemerje 20, vd. Šőš-

taréc Mátjásova Puconci 20, Bokan Ivan Vaneča 10, Péntek Jožef Polana 10 Din. — Všem náj-toplěša hvála!

Turobni glási. Zádni mēsec so se odse-
lili vu večnost z *Puconske fare*: Ritoper Mátjáš
v Bokračí, star 69 let; vd. Kováč Judít, roj. Ma-
ček v Šalamenci, st. 86 l.; vd. Ošvatič Ana, roj.
Kranjec v Andreč, st. 85 l.; vd. Lepoša Žuža,
roj. Kološa v Polani, st. 78 l.; Posvák Jožef v
Brezovci st. 78 l.; Zrinski Franc v Moščanci, st.
69 l.; Cigúth Ivan v Puconci, st. 70 l.; Posvek
Franc v Sebeborci, st. 82 l.; Gerjek Ivan v Ša-
lamenci, st. 76 l.; vd. Benčec Amalia, roj. Hor-
vath v Polani, st. 73 l. — *Z Domanjšovske fa-
re*: vd. Gergar Ana, roj. Ošvatič v Lončarovci,
st. 78 l.; Ošvák Erő v Domanjšovci, st. 19 l.;
Šrel Jolánka v Prosenjakovci, stara 6 kédnov. —
Z Gor. Slavečke fare: Rogáč Alojz, čevlj. pom.
v Večeslavci, st. 20 l.; Benko Marija, roj. Recek
v Gor. Sláveci st. 56 l.; Turza Károl v Serdici,
st. 2 i pō meseca. — *Z Gor. Petrōvske fare*:
Ziško Terezija v Adrianci, st. 81 l.; z Petrovec:
Šárkánj Helena, st. 60 l.; Šebjanič Jurij, st. 51 l.;
Kardoš Jánoš, st. 66 l.; Žilaveč Fána z Lucova,
st. 60 l.; Kránjec Zolán z Stánjovec, st. 3 mē-
sece, Smodiš Ana z Stánjovec, st. 77 l.; Felkar
Andrej z Stánjovec, st. 7 mēsecov; Kozár Erzé-
bet z Šülinec, st. 90 l.; Grábar Gizela z Ženav-
la, st. 3 mēsece. — *Z Soboške fare*: Podlejsak
Jánoš v Noršinci 82 l., Vratarič Ilonka v Čer-
nelavci 5 dni, Sečko Danilo v Soboti 3 tedne,
Cigút Štefan (z Borejec) v Rihtarovci 72 l., Ma-
rič Ida v Kúpišinci 3 mes. — Vsem preminjenim
náj bode Kristuš goristanenje i žitek, žalúvajōči
pa si náj počínějo v božem sv. ravnani!

Dogodki zádneho mēseca. Med
Nemčijov in Anglijov se nadaljáva gospo-
dárska bojna. Nemci so pá potopili več
angleški i nevtrálni trgovski ladij. Tūdi
Nemci so meli nikaj zgúb. Začétek práve
bojne se napovedáva na sprotolětje. Tak
predsednika Anglije in Francije kak Hitler
so v svoji govoraj pravli, ka nedo odlo-
žili orožja, dokeč protivnik nede popolno-
ma obládani. — Odposlánec Roosevelta,
predsednika Ameriški združeni držav obišče
Rim, Pariz, Berlin in London, ka bi med
vojskúvajōčimi se državami posredúvao za
mir. — Rusi so v preminjeni tédnaj moč-
no bombardirali finske váraše i vesnice,
zdaj se pa z velikimi napádi trídijo pre-
biti Mannerheimovo obrambno črto. Finci
se s čúdivitim junáštvom bránijo, vendar
so pod pritiskom premōči mogli predati
ništerne utrdbe. Anglija i Francija namēnita
poslati finskoj na pomōč vékšo armádo.
— Na Angleškom milijon žensek pozovějo
v pisárne i na rázložna drúga dela i stem
rávno telko moškov oslobodijo za vojáško
slúžbo. — Nj. Vel. král Peter II. je darú-
vao za zimsko pomōč v Belgrádi 100.000
din. — V našoj notránjoj politiki je ešče
nájbole vážno pítanje ureditev države po
samostojni banovinaj. — Pred krátkim se
je vršila v Beogradi konferenca Balkanski
držav, na šteroj so bile poleg naše države
zastopane tūdi Romunija, Bolgarija i Tur-
čija. Na konferenci se je sklenilo kem
tesnejše medsebojno sodelúvanje i ohra-
nitev miru.

MIRO DOMAJNKO MURSKA SOBOTA

ALEKSANDROVA cesta 23.

PRVO PREKMURSKO POGREBNO PODJETJE

SKLADIŠČE PRI POKOPALIŠČU.

Sprejemem naročila tudi za sveže vence!!

Izposojam mrtvaški oder (ravatal) in voz.

Izvršujem: kompletno pogrebe, prevoze
in izkope vse po zmerni ceni.

POPOLNOMA DOMAČE PODJETJE!!!

PRODAJAM:	Nagrobne vence umetne od	Din 60.—
	Mrtvaške rakve mehki les od	Din 160.—
	Mrtvaške rakve trdi les od	Din 750.—
	Mrtvaške rakve kovinaste od	Din 1250.—
	Mrtvaški prtí (šlari) nav. od	Din 30.—
	Traki za vence od	Din 20.—

IN VSE DRUGE POTREBŠČINE!